

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDACTIE

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H.C. van der Ent, Elburg; Ds. A. van Heteren, Werkendam; Ds. L.W. van der Meij, Alphen a/d Rijn; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M.C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Zeist; Ds. P. van Zonneveld, 's-Gravenhage-Scheveningen; A. Beukers, Alphen a/d Rijn en Joh. van der Lee, Alphen a/d Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkerk. Telef. 01837 - 1357

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10.- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

De oogst komt

”Zend Uw sikkkel en maai.... zend uw scherpe sikkkel, en snijd af.”

Openbaring 14 : 15m en 18m.

Het Lam heeft het boek met z'n zeven zegels genomen. Terstond daarna wordt het ene na het andere zegel verbroken. De opening van het zesde zegel sprak van de grote dag, het eindgericht. De vraag doet zich op: waarom is die dag nog niet gekomen? Waarom treedt er toch steeds vertraging op?

We krijgen antwoord op onze vraag. Heel duidelijk. Het Woord zegt: als de vruchten rijp zijn komt de oogst.

In de maand mei speurt u tevergeefs naar fruitladders in de boomgaard. En in de maand juni hoort u niet het geluid van de dorsmachines op de akkers. U kunt zelf het antwoord geven op de vraag: waarom niet? Immers in mei zijn de appels nog niet rijp, en in de maand juni is het koren nog niet rijp. De fruitteler laat het wel uit zijn hoofd om kleine, groene appels te gaan plukken, en de landbouwer om groene halmen te dorsen. Beiden wachten op het moment dat de vruchten rijp zijn.

Niet alle oogst gelukt. 't Is altijd afwachten of er oogst zal zijn. Eén oogst zal niet mislukken. De oogst hier beneden op de aarde door de hemel. Als de vruchten rijp zijn, komt de oogst. En die oogst is tweërlei, omdat er tweërlei vrucht is en tweërlei rijping.

Er is onderscheid tussen maaien en afsnijden. Dat onderscheid zit in de vruchten. Het teksthoofdstuk spreekt van graan en van druiven. Reeds de aanvang van beide is verschillend. Het graan gaat de akker in. Wanneer de akker is geploegd dan gaat de zaaier over de akker. Het zaad gaat onder de grond, en sterft daar. In geen andere weg komt er een halm, komt er een aar. Als vanzelf denken we nu aan het woord van de Heere Jezus: "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelve alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort". Zie hier de wet van het tarwegraan. Er is geen andere manier om tot vrucht te komen. U weet hoe dit woord op de Heere Jezus Zelf is aangekomen. In dat tarwegraan ziet Hij Zijn eigen lijdensprogram. Hij moet sterven. En dat heeft Hem geschokt, diep geschokt. We horen Hem spreken: "Nu is Mijn ziel ontroerd; en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure! Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen. Vader, verheerlijk Uw Naam". Hier is om Zijns Vaders wil de gewillige Borg. Hij wil sterven om het Leven te verwerven voor zondaars die des doods schuldig zijn.

Echter Jezus stelt het als een tarwegraan in de akker vallen en daar sterven als noodzakelijk voor u en voor mij. Want - zo zegt Hij - die zijn leven liefheeft, zal hetzelve verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelve bewaren tot het eeuwige leven. We zullen dus alleen leven, eeuwig leven als we als een tarwegraan in de akker vallen en sterven. De vrucht van leven, van eeuwig leven is er slechts in die weg. Dat is een aangrijpende boodschap voor mensen die zich alleen maar willen handha-

ven. De weg naar boven is altoos de weg naar beneden, van sterven aan onszelf, totaal en radikaal. Niet half, doch geheel en al. Waarlijk het leven verliezen.

Hoe onderscheiden is het levensbegin van het tarwegraan met dat van de druiven. Een druif weet niet van sterven af. Een druif wordt gestekt. U kunt zelfs ook in Nederland bij de bloemist een druif kopen. Dat is dan een deel van een rank dat men heeft laten wortelen in een pot. Als u hem zet tegen een muur op het zuiden en de zomer is warm dan ziet u de druif als maar groeien. De bloemen komen eraan, en dan de kleine ronde druifjes. Dat er met het graan en met de druiven mensen bedoeld worden is duidelijk. Op de akker van Gods wereld groeit graan en groeien druiven, en daar hebben wij mensen onder te verstaan. De vraag is echter wie is graan en wie zijn de druiven? Het antwoord is niet moeilijk. Het graan zijn de kinderen Gods, en de druiven zijn de goddelozen. Alzo tweërlei. En omdat er nu tweërlei vruchten zijn, daarom kunnen we ook spreken van tweërlei rijping. Voordat de oogst komt, moeten de vruchten eerst rijp zijn.

Hoe onderscheiden is nu ook de rijping van ieder.

Het tarwegraan in de akker gaat ontkiemen. Er komt een halm. Er komt een aar. En in de aar de vruchten. Dertigvoud of zestigvoud of honderdvoud. Allemaal graankorrels. O zeker - met het kaf er nog omheen, maar dan toch graankorrels. Komt de boer met de sikkkel of met de dorsmachine als de aar nog groen is? In geen geval. Weer valt de nadruk op sterven. De korrels, de aar wordt slechts rijp in de weg van sterven. Alzo sterven bij de aanvang en op het einde. De boer komt pas als de halm is afgestorven, als de aar rijp is, als de vruchten goudgeel zijn.

Leven uit de dood, dat is het wonder Gods dat zich voltrekt in de wedergeboorte. Echter de nieuwe mens moet al meer bekeerd, vernieuwd worden. 't Gaat de hemelse Landman om de aar met de goudgele korrels. Er is geen andere weg daartoe dan sterven. Dat is de weg om rijp te worden voor de hemelschuur. Totaal anders is het rijpingsproces van de druiven. Bij de aanvang was er geen sprake van sterven, ook niet bij de voortgang. Druiven worden rijp alleen door groeien, als maar groeien. In het leven van goddelozen, dat zijn mensen die zonder God voortgaan, mensen zonder wedergeboorte, zonder bekering, beter gezegd: mensen zonder sterven, is ook een proces waar te nemen. Zo een blijft niet dezelfde. Hij neemt toe in zonde, in ongerechtigheid. We zien dat heel duidelijk in de wereld om ons heen. Waar men vroeger nog voor terugschroomde, daar deinst men vandaag niet meer voor terug. En nu denk ik juist aan een kerkmens, die zit onder Evangeliebediening, onder de boodschap van genade-alleen, onder het aanbod van genade. Dezulke blijft ook niet dezelfde. Er waren vroeger misschien nog indrukken. Bij het ouder worden zijn ze verdwenen. We worden steeds harder; er komt een bolster om de ziel. Waarom is de oogst nog niet gekomen? Wel de vruchten zijn nog niet rijp. Die onrecht doet, dat hij onrecht doet; en die vuil is, dat hij nog vuil worde; en die rechtvaardig is, dat hij nog gerechtvaardigd worde; en die heilig is, dat hij nog geheiligd worde.

De oogst komt. Johannes op Patmos heeft het reeds gezien. Christus op een witte wolk gezeten komt er reeds aan. Hij wacht op het bevel uit de tempel, dat is van God Die op de troon zit. Het uur van de oogst is alleen bij God bekend. En als het uur van de oogst is aangebroken dan geeft Hij het bevel ertoe. Omdat er tweërlei vruchten op de wereldakker zijn rijp geworden, is er ook sprake van tweërlei maaiers. Christus Zelf maait het koren. Dat laat Hij aan geen ander over. Zij zijn het immers die Hij gekocht heeft voor de dure prijs van Zijn bloed, voor wie Hij als een tarwegraan in de akker is gevallen, en gestorven! Hij draagt dat koren ter goeder uur, dat wil zeggen: nu het geheel rijp is, als Zijn triomf, als loon op Zijn arbeid de hemelschuur in.

De oogst van rijpe druiven wordt overgelaten aan een engel, een dienstknecht van God. De druiven worden geworpen in de grote wijnpersbak van de toorn van God, en worden daarin vertreden.

Als de vruchten rijp zijn, komt de oogst. Onafwendbaar.

Weet u wat zo'n machtig wonder is? De almachtige God maakt van een druif tarwegraan dat in de akker valt en sterft. Verder nog: om dat wonder wil Hij gebeden zijn. Roep dan toch tot Hem eer de maaiers komen!

Wat zijn we nu: tarwegraan of druif? De druif wordt rijp in de weg van groeien. Het koren in de weg van sterven.

De aar op de halm kan zwaar van vrucht zijn. Wanneer de wind komt, kan de zware aar knakken. Die aar is eerder rijp voor de oogst. Alle kaf wordt weggeblazen. Goudgele vruchten blijven over. Tot loon van 's Landmans zweet.

Ds. v. Z.

Van de administratie

Hartelijk dank voor de ontvangen giften ten bedrage van f 36.- en voor de opgave van 4 nieuwe abonnees, waarvan er weer 2 waren die het abonnement op ons blad voor 1 jaar als geschenk kregen van hun kerkeraad ter gelegenheid van hun huwelijk. We wekken onze kerkeraden op dit goede voorbeeld te volgen. De praktijk leert dat velen van hen na afloop van dat jaar abonnee blijven en dat is een goede zaak.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de Redactie

Ten behoeve van de school voor Dundas en Hamilton ontvang ik per postbank een gift van de Chr. Geref. kerk te Middelharnis ten bedrage van f 2000.-, waarvoor hartelijk dank. Het zal de broeders aldaar zeer verblijden wanneer ze dit in ons blad lezen. Binnenkort hoop ik weer een bedrag aan giften aan de penningmeester van de school over te maken. B.

De Heilige Geest blijvend

In Apeldoorn staat een huis en op de voorgevel heeft jaren gestaan: "tijdelijk tehuis". Een juiste typering. Elk huis wordt maar tijdelijk bewoond. De bewoner, de bewoners zijn maar een aantal jaren in de woning. Sommigen wonen zeer veel jaren in hetzelfde huis, in die ene straat, maar er komt een eind aan. Men verhuist. Huiselijke omstandigheden of lichamelijke situaties heb-

ben ertoe geleid. Of men reisde af naar het eeuwige huis. En dat laatste geldt van allen. Ook van U en mij. Met nadruk staat er in Gods Woord: "de mens gaat naar zijn eeuwige huis". Men is maar tijdelijk op de wereld. Het is de mensen gezet eenmaal te sterven. Men moet verlaten. Nu moet er op de weg naar het 'verlaten', ook veel losgelaten worden. Een ieder komt daartoe. Men moet afstand doen van. En wat kan dat pijn doen, welk een diepe wond komt er, wanneer men een geliefde, wanneer men zelfs geliefden moet loslaten. De dood maakt scheiding. De lege plaats, gekomen door de dood, kan niet vervuld worden. Althans niet geheel. Want een geliefde heeft veel betekend. Maar nu denkend aan wat boven staat: "de Heilige Geest is blijvend". Dat is geen vanzelfsheid, geen vanzelfsprekende zaak. Het is een wonder. Een groot genadewonder. Want van nature is de Heilige Geest er niet, althans niet in Zijn bijzondere werking. Elk mens is door de zonde een mens van vlees en bloed en die in het vlees zijn bedenken, dat des vleses is. Men leeft niet door de Geest, men denkt niet door de Geest, men wandelt naar het vlees. En Gods Woord zegt: "die in het vlees zijn, kunnen Gode niet behagen". Nu gaat naar Gods wil en door de arbeid van Christus de Heilige Geest intrek nemen in het menselijke hart. De Heilige Geest wordt Hoofdbewoner in ons tijdelijk tehuis. Hoofdbewoner! Laten we dat niet vergeten. Eigenaar van ons tijdelijk tehuis. Bezitter van ons leven. De Persoon, Die het voor het zeggen heeft. Verheugt U zich daarin? Of klaagt U? Klagen uit zelf beklag. "Dan heb ik niets meer te vertellen. Dan ben ik geheel baas af. Dan word ik een klein kind gelijk. Hulpbehoevend, geheel afhankelijk, niets vermogend". Laat het een zaak van vreugde worden. De Heilige Geest maakt ons zo en houdt ons zo en dat met een heilig doel. Denk aan wat Paulus schrijft in de Romeinenbrief. Hij heeft het in het achtste hoofdstuk over zwakheden. Nu moet dat woord goed verstaan worden. Er moet niet gedacht worden aan bepaalde momenten alleen, die zich kunnen voordoen in het leven, waarin de menselijke zwakheid blijkt. Elk kind van de Heere kent ze. Men maakt er kennis mee. Het kan zo'n pijn doen. Tenminste als men er last van heeft. Nu gaat Paulus hieraan niet voorbij. Beslist niet! Maar hij wijst in het taalgebruik op iets absoluut. Op iets niet van tijdelijke, maar van blijvende aard. Iets wat de mens eigen is en zal blijven tot het einde. In de gang van het leven zijn er mensen met een zwakke gezondheid. Er zijn er, die hun leven lang zwak blijven. Ze komen er nooit af. Zwakheid hoort bij hen.

Nu, zwakheid behoort tot de geestelijk mens. Het is zijn 'eigen'. Hij blijft het. Het verandert niet. Het wordt niet overwonnen. Gaat men zich daar nu bij neerleggen? Laten we het gewone leven maar weer als beeld nemen. Wat kunnen mensen met een zwakke gezondheid niet presteren. Wat kunnen ze niet doen. Soms jaren achter elkaar. Het doet goed het te horen: "de Heere geeft kracht. De Heere laat het me doen en dat al zoveel jaren". Nu staat er in Romeinen 8 wat de Geest doet. In de algehele zwakheid laat Hij niet alleen staan. De Geest komt te hulp. Hij komt mede te hulp. Het is ons bekend, wat een moeder doet, als ze haar peuter leert lopen. Dan legt ze haar sterke handen onder de okseltjes van haar kleine. En ziet. Het kind gaat lopen. Stapje voor stapje, maar het gaat. Nu houdt de Heilige Geest afhankelijk, want Hij neemt de zwakheid niet weg maar Hij komt steeds mede te hulp. De Heilige Geest ondersteunt de zwakke schreden. Zijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Die wonderlijke, goedertieren, doelgerichte leiding van de Heilige Geest leert men roemen in zwakheden. Deze geestelijke gang blijft niet onbestreden, niet zonder zondeontdekking. Hoe teneergeslagen kan men zijn. In het avondmaalsformulier worden we gewezen op mensen die nog vele gebreken en ellendigheid in zich bevinden. Geen volkomen geloof, niet de ijver om God te dienen, die men schuldig is. Dagelijks te strijden met de zwakheid van het geloof en de boze lusten van het vlees.

Wordt men verlaten, dan weet men wat het

einde is. Maar de vreesachtigen worden bemoedigd, aangespoord om op de Heere te wachten, want Hij is getrouw, de Bron van alle goed. Zijn kracht komt. Zijn kracht zal werken. Vandaar: "wacht dan, ja wacht, verlaat u op de Heere". Hij denkt aan een ellendige en nooddriftige. En als het over het bidden op zich gaat. De apostel zegt: "wij weten niet wat wij bidden zullen gelijk het behoort". Weer een terechtwijziging. Weer een geleerde les. Er kan niet gebeden worden naar de eis van de Heere. Het gebedsleven kan niet beantwoorden aan de wil van de Heere. Pijnlijk dit te horen! Maakt dit opstandig, of neerslachtig? Het kan. Het komt voor. Maar weet dit het behoort tot de leerschool van het gebed, dat we oog krijgen voor de armoede van ons gebed. Levend in de bedeling van schuld en gebrokenheid staan we voor het onvermogen om te bidden naar behoren. En hierin is van onze kant geen verbetering noodzakelijk, het is onmisbaar. Men kan er niet buiten. Er ontstaat behoefte aan gebed. Er komt de drang tot het gebed. Mag ik U dit zeggen. Het oog krijgen voor de armoede van ons bidden behoort ons bidden niet te verlammen maar opent juist de weg tot het bidden. We mogen temidden van onze gebedsarmoede alles verwachten van de Heilige Geest. Wanneer de Heere het gebed alleen zou aanvaarden, wanneer het een gebed "naar behoren" is, was de weg tot het gebed voor altoos afgesneden. De aanvaarding van het gebed is niet afhankelijk van de kwaliteit van het gebed. Ons gebed op zich is nooit aanvaardbaar voor God. Hoe en wat er gebeden wordt, het kan de Heere niet aangenaam zijn. Onze gebedsarmoede is groot. Die armoede zal ons - als het goed is - tot schuld en verdriet moeten worden. Maar nu is dit het wonder, dat er steeds verwachting mag zijn van de Heilige Geest. Ja het is zelfs zo, dat we door de Heilige Geest in onze gebedsarmoede geplaatst worden, opdat de Geest kan werken. De Geest alleen. Paulus zegt: wij weten niet, wat wij bidden zullen, gelijk het behoort, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen". Nu kan dit woord tweeërlei verstaan worden. Denk aan de mens, die nadert tot de Heere in zijn armoede, hulpeloosheid. Wat zal hij uitspreken, wat zal hij zeggen. In de nood, in de verlegenheid, in de strijd komt de Geest en bidt en waar maakt de Heilige Geest gebruik van? Van de Heilige Schrift. Gebeden uit de diepten, smeekverzoeken, belijdenissen, hartelijke begeerten, ootmoedige lofprijzingen worden gehoord. Gehoord meestal in stilte. Maar tot God. En het hart is er bij. Het is er geheel bij. En dan is het niet: "wat heb ik gebeden, of wat kan ik bidden". Neen. Wat heb ik mogen bidden. "Heere, dit hebt U gegeven. Heere, laat het niet bij dit keer blijven". Men verstaat en onderstreept wat in ons leerboek staat. Wat behoort tot zulk een gebed, dat Gode aangenaam is en van Hem verhoord wordt? Eerstelijk, dat wij alleen de enige ware God, Die Zich in Zijn Woord ons geopenbaard heeft om al hetgeen dat Hij ons geboden heeft te bidden van harte aanroepen. Ten andere, dat wij onze nood en ellendigheid recht en grondig kennen opdat wij ons voor het aangezicht van Zijn Majesteit verootmoedigen. Ten derde, dat wij deze vaste grond hebben dat Hij ons gebed, niettegenstaande wij zulks onwaardig zijn, om des Heeren Christus 'wil zekerlijk, wil verhoren, gelijk Hij ons in Zijn Woord beloofd heeft'. Nu heeft het woord hier bijzonder de betekenis van: op de afgesproken plaats ten gunste van iemand de ander tegemoet treden. De Heilige Geest pleit. Hij treedt op ten behoeve van, in de plaats van. En Zijn pleiten is een pleiten met onuitsprekelijke verzuchtingen. Het woord "onuitsprekelijk" is een woord, dat aangeeft dat het inhoudelijke ervan niet behoort tot de aardse orde, maar tot de hemelse. Doordat de verzuchtingen van de Geest dit karakter dragen, kan de Geest bidden naar behoren. Wat rijk. Wat groot. Wat aanbiddenswaardig. Hebt U weet van de aanbidding van de Heilige Geest. Hij kan spreken. Hij wil spreken. Hij peilt ook het hart. Hij weet van de verlangens af. Wij weten soms niet wat een kind zoekt, wat een kind zegt. We staan in verlegenheid, bijzonder als het kind huult. Maar

de moeder niet. Ze kent haar kind. Zo kent de Heilige Geest het hart, het leven. Ook het hart, wat zich niet uitspreken kan. Het hart wat overvol is. Het hart wat getroffen is. Het hart, dat gewond is. Staat U er naar dat de Heilige Geest U kent. Voor U werkt. Voor U leeft. Altijd blijft leven. Ds. M.C. Tanis.

Middagopening dag Bewaar het Pand d.d. 19 augustus 1989

"Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen; genade is uitgestort in Uw lippen; daarom heeft U God gezegend in eeuwigheid". (Psalm 45 : 3).

Zo mocht de zanger van de oude dag de heerlijkheid van Christus profetisch bezingen. Zijn Persoon was voor hem een allerbeminlijkst Persoon. Zijn Woord een dierbaar en vertroostend woord, omdat in de lippen van Christus genade is uitgestort. En genade spreekt van vergeving, van verlossing, van vernieuwing in het leven van zondaren, die verloren liggen in zonde en schuld, maar juist door genade worden behouden.

Wat nu de psalmdichter van de oude dag mocht verwoorden in die schone psalm 45 vinden wij terug in de woorden van onze tekst uit Jesaja 33 : 17:

"Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid; zij zullen een ver gelegen land zien".

Ons tekstwoord spreekt van: *Het zien van den Koning in Zijn schoonheid.*

1). *Wie Hem zien*, 2). *Wat zij zien*, 3). *Hoe ver zij zien*.

De historische achtergrond van Jesaja 33 bepaalt ons bij een dag van grote benauwdheid voor Jeruzalem en Juda. Sanherib belegerde Jeruzalem en Rabsake benauwde met zijn snoevende woorden koning Hizkia en het volk te Jeruzalem. De brieven, die Rabsake Hizkia overhandigde werden door Hizkia uitgespreid voor het aangezicht des Heeren. En de Heere bemoedigde Hizkia en het volk. Zij zouden verlost worden van de vijand en koning Hizkia zou in grootheid en heerlijkheid op zijn troon zitten. Het volk zou dienaangaande Hizkia in zijn schoonheid als godvrezende en rechtvaardige koning zien regeren over land en volk. God zou zijn volk, dat verschrikt was en bevende vanwege de vijand, waarin zij iets weerspiegeld vonden van de majesteit Gods en Zijn toorn over de zonde, verlossen.

Toch mogen wij deze woorden niet alleen betrekken op koning Hizkia, maar zij gaan daar ver boven uit en zien in messiaans licht op de schoonheid van de grote en heerlijke Koning van Zijn Kerk, de Heere Jezus Christus. En wie zullen Hem in Zijn schoonheid mogen aanschouwen? Zij, die door Gods genade zich hebben leren kennen als gans verloren zondaren. Die beleven hun schuld vanwege de overtreding van Gods heilige Wet en de ongenoegzaamheid van al hun eigengerechtigheid om voor God te kunnen bestaan. Het zijn zij die in waarheid voor God zijn geworden, wie zij in hun bondshoofd Adam zijn. Die de grote ontmoeting met God beleven en verstaan dat zij in zichzelf geen bestaan voor God hebben. Die geestelijk verstaan: "De zondaren te Sion zijn verschrikt geworden; beving heeft de huichelaren aangegrepen; zij zeggen: Wie is er onder ons, die bij een verterend vuur wonen kan? Wie is er onder ons, die bij een eeuwige gloed wonen kan? (vrs. 14) Wie Hem zien in Zijn schoonheid? Zij, die door ontdekkende en armmakende genade geheel aangewezen worden op Hem, het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. Die uitspreken met het hart: Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Zij hebben in beginsel geleerd, dat de wet geestelijk is en zij vleselijk, verkocht onder de zonden. Zij zijn het, die stukgelopen zijn en bankroet zijn gegaan voor God met al hun zelfverlossings pogingen en eigen verwachtingen om nog door de werken der wet zalig te kunnen worden. Zij zijn Adam voor God geworden. Is er nog een Middel(aar) om de welverdiende straf te ontgaan en wederom tot genade te mogen komen? Want als God naar de strenge eis van Zijn wet met mij moet

handelen, dan is het door eigen schuld voor eeuwig verloren. Zij zullen de Koning Christus in Zijn schoonheid aanschouwen, *De HEERE onze gerechtigheid*, zoals Hij later door Jeremia wordt genoemd.

Wat zien wij? Waarin bestaat Zijn schoonheid? Wel hierin. Zijn schoonheid komt openbaar in Zijn liefde van eeuwigheid, om voor een verloren volk Zich Borg te stellen bij de Heilige rechtvaardige Rechter van hemel en aarde, Die de schuldige zondaar niet onschuldig houden zal en kan. En nu brandoffers en offers voor de schuld de Heere niet kunnen behagen zeide Hij: Zie Ik kom, in de rol des boeks is van Mij geschreven, Psalm 40 : 8vv. De deugden Gods van waarheid en gerechtigheid, door de zondaar geschonden zal Hij verheerlijken om naar Gods waarheid en gerechtigheid, de schuld der zonden te voldoen en de straf op de zonden te dragen. Schoon is Hij zo in Zijn komen onder de wet opdat Hij degenen die onder de wet zijn zou verlossen (Galaten 4 : 4 vv.). Schoon is Hij liggende in de kribbe waar Hij met Zijn onschuld en heiligheid, die volkomen is, mijn zonde waarin ik ontvangen en geboren ben voor Gods Aangezicht bedekt (Psalm 32 : 1). Schoon is Hij in Zijn lijden en sterven, waarin Hij de toorn van God tegen de zonde heeft gedragen en met Zijn lijden als het enige Zoenoffer mijn lichaam en ziel van de eeuwige verdoemenis heeft verlost en mij Gods genade, gerechtigheid en het eeuwige leven verwierf. Schoon is Hij in Zijn opstandingsheerlijkheid. Zo heeft Hij de dood overwonnen, zo heeft Hij ons de verworven gerechtigheid om voor God te kunnen bestaan verworven en worden wij door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven en is Zijn opstanding een zeker pand onzer zalige opstanding.

Schoon is Hij in Zijn hemelvaart en zitten ter rechterhand Gods. Daarboven in het hemels heiligdom treedt Hij tussen en in voor Zijn volk bij den Vader en geldt het voor de gehele Kerk des Heeren: Kinderkens, indien wij gezondigd hebben, wij hebben een Voorpraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige. En Hij is een Verzoening voor onze zonden (Joh. 2 : 1 en 2).

De tijd ontbreekt ons om Hem in Zijn schoonheid te verkondigen. Hebt u zo de Koning mogen aanschouwen door een geschonken geloof, dan zijt gij zalig te noemen en moogt u wel eens zeer ver zien.

Hoe ver zij zien. Als deze schoonheid zondaren wordt ontdekt dan krijgen zij licht over de toekomst. Dan mogen zij wel eens een blik werpen op en in het Immanuëls-land. Zoals Mozes van de Nebo mocht blikken in het aardse Kanaän, dat Israël was beloofd. Zo mogen de vermoeide pelgrims op hun reis door dit moeilijke leven vanwege de zonden en afmakingen verwaardigd worden om te blikken op de erfenis, die voor hen bewaard wordt. Een onvergankelijke erfenis. Eenmaal zullen zij God mogen aanschouwen. Zullen zij Hem zien gelijk Hij is. Dan gaat in vervulling en dat volmaakt: En de vrijgekochten des Heeren zullen wederkeren, en tot Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden (Jesaja 35 : 10). Thuis in het eeuwige vaderland dat Boven is, waar God zal zijn alles en in allen. Amen.

Ds. J. Veenendaal,
Barendrecht.

Afscheid van Driebergen

Donderdagavond 21 september j.l. nam Ds. P. van Zonneveld afscheid van de gemeente van Driebergen vanwege vertrek naar Scheveningen. Na het uitspreken van votum en zegenbede werd gezongen Psalm 74 de verzen 15 en 12. De Schriftlezing was Hebreëen 8. De tekst voor deze afscheidsdienst waren de verzen 1 en 2 van het voorgelezen hoofdstuk. Vervolgens werden er enkele woorden gericht tot de gemeente waarin naar voren werd gebracht dat afscheidnemen aangrijpt, dat het diep ontroert. Ook in een afscheidsdienst staat het Woord centraal. Het Woord Gods is de rijkdom van de gemeente. We zijn afhankelijk van de werking van de Heilige Geest, ie dat Woord doet verstaan. Door de

diepe van in Adam kunen wij vanuit onszelf immers dat Woord nooit meer verstaan. Daarom is het gebed nodig. Na het uitspreken van het gebed werd gezongen Psalm 89 de verzen 7 en 8. Hierop volgde de preek. De dag van de intrede, 3 okt. 1984, was een vreugdedag voor de gemeente van Driebergen. Na 5 jaar is het moment van afscheidnemen gekomen. De Heere riep naar Scheveningen. Dit geeft wederzijds verdriet. Voor meerderen kon het eigenlijk niet en het moet toch. Het is een wonder dat 5 jaar het Woord bediend mocht worden. Het is niet zo dat een predikant een preek zomaar uit zijn mouw schudt en door een ieder geliefd zou zijn. De boodschap staat immers haaks op de mens. De mens wil omhoog, hij wil naar de hemel, hij wil niet omlaag. De boodschap van genade mocht ruim verkondigd worden: niemand is op zichzelf genomen te zondig en te goddeloos. Zonde en genade, Wet en Evangelie werden verkondigd. Bent u geworpen op de belovende God, Die het zegt in Zijn Woord: "Doe uw mond wijd open en Ik zal hem vervullen"? Het Woord roept weerstand op want de mens is zo diep gevallen. Hij wil gronden zoeken in zichzelf, in zijn gestalten en gevoelens. Alle leunsels moeten weggeslagen worden opdat Christus gestalte krijgje. In Hebr. 8 : 1 staat: "De hoofdsom nu der dingen waarvan wij spreken". Dat wil zeggen: Houdt dit vooral vast, hier komt het op aan. Dat geldt vanavond ook. Er is in 5 jaar veel gepreekt, vanavond krijgt u als het ware een samenvatting. We gaan nadenken over: CHRISTUS IN HET HEMELS HEILIGDOM.

1. Zijn heerlijkheid. 2. Zijn plaats. 3. Zijn bediening.

1. Zijn heerlijkheid. Dit wordt verwoord in vs. 1b: "Die gezeten is aan de rechterhand van den troon der Majesteit in de hemelen." Letterlijk staat er: Is gaan zitten. Dit ziet op de hemelvaart. Christus is gaan zitten aan de rechterhand van de troon der Majesteit in de hemelen. God zit op die troon. Sterven is voor die troon verschijnen, betekent God ontmoeten. Kan het? Christus is na de weg van diepe vernedering uitermate verhoogd geworden. Na Gethsemané en Golgotha is Hij nu gezeten aan de rechterhand van de troon der Majesteit. Hij is de Koning der koningen. Misschien zijn er die zich afvragen: Hoe zal de toekomst zijn? Hoe zal het gaan met het nageslacht? Misschien bent u vreesachtig en kleingelovig? Christus regeert! Bent u onbekeerd? Christus maakt tot dienstknechten van God. Leeft er verzet tegen de Heere in uw hart? Is uw vraag: Hoe kom ik ooit tot God bekeerd? Zie eens naar Paulus! Zijn uw kinderen vijanden van God? Roep toch eens tot die Koning voor Wie niets te wonderlijk is. Die Koning regeert, daarom is er een Kerk en blijft die Kerk bestaan. Die Koning is van Israëls God gegeven.

2. Zijn plaats.

Christus is in het hemels heiligdom, in de war tabernakel. De tabernakel in het Oude Testament was daar een afschaduw van. In de tabernakel en later in de tempel woonde God. Het voorhangsel tekende de zondarspositie van Israël. De tabernakel in het Oude Testament was schaduwachtig, de ware tabernakel is Boven. Daar is de Priester Jezus Christus. Bij de hemelvaart is Hij Bedienaar van het hemels heiligdom geworden. De tabernakel en later ook de tempel waren als op tekening gegeven en zo naar het gebod Gods door mensen gemaakt. De ware tabernakel is niet door mensen gemaakt, maar door God Zelf. God heeft Christus daar geplaatst. Het zou niet onrechtvaardig zijn wanneer het gehele mensdom verworpen zou zijn. Christus is neergedaald en opgevaren om Priester te zijn in het hemels heiligdom. Vindt u het jammer dat Christus niet meer op aarde is? Bedenk dan dat hemelvaart vooruitgang betekent. Er staat immers: "Wij hebben zodanigen Hogepriester." Dat leidt tot de derde gedachte:

3. Zijn bediening.

In het Oude Testament werden er dieren geofferd. Eenmaal per jaar op de Grote Verzoendag ging de Hogepriester bloed sprengen in het heilige der heiligen vanwege de zonde. Tot het werk van de priester behoorde ook het bidden en het zegenen. Zo is Christus in de hemel tot vandaag toe. In het Oude Tes-

tament moest steeds opnieuw geofferd worden. Het offer van Christus is eenmalig. Hij heft Zijn doorboorde Handen op en bidt voor Zijn volk. Door Zijn gebed houdt hun geloof niet op. Simon is zalig geworden door de bede van deze Hogepriester. Er komt niets van de mens in aanmerking. Het is niet zo dat eerst een bepaald iets bereikt dient te worden, een bepaalde mate van vroomheid of bekering. De Heere leert Zijn Kerk juist dat het voor eeuwig verloren zou zijn als het van hen zou afhangen. De zaligheid is alleen door het werk van Christus. Werkheiligheid komt niet in aanmerking. De Heilige Geest snijdt af, doet verlorenheid, onmogelijkheid en onwaardigheid inleven. Alleen door Christus wordt de rechtstroon een genadetroom. Het behoorde ook tot de taak van de priester om te zegenen. Christus zegent met alle geestelijke zegeningen. We hebben hierbij te denken aan de Pinksterdag. Christus is zegenend opgevaren. Wat is het gemakkelijk om zalig te worden: er komt geen zucht van de mens in aanmerking. Weet u dat er verzoening noodzakelijk is? Vijf jaren heb ik u willen bewegen tot het gebed: O God, wees mij de zondaar genadig. Wie daarmee te doen krijgt maakt zich niet meer zo druk om anderen. Hij maakt zich er niet meer zo druk over of een ander al of niet terecht aangaat aan de bediening van het sacrament van het Heilig Avondmaal. Daar probeert de duivel u mee bezig te houden. De vraag gaat leven: "Wat zullen wij doen, mannen broeders?" Dan word ik de persoon die Christus heeft uitgeworpen. Misschien zijn er die zeggen: Ik wacht al zolang op bekering. God moet het doen, wij zijn vijanden en willen niet. Uw bede zij: Heere, dat U Uw zegenende handen over mij en mijn kinderen zou uitbreiden. We hebben vandaag zoveel. Maar bedenk wel dat het voorwerpelijke onderwerpelijk moet worden. De dienaar kan weg, maar de zegenende Handen blijven.

Kleinen, ik weet van uw begeerte. Zie niet in uzelf, zie naar Boven, waar de Koning-Priester is. Christus verlaat Zijn Kerk nooit. Hebt u zorgen? Christus zal het u aan niets doen ontbreken. Op een avond als deze geldt: Gods weg is in het Heiligdom. Bedenk dat niemand Christus van Zijn plaats kan krijgen. Christus is Koning-Priester. Aan Hem mogen we elkaar vanavond overgeven. Hij zal nooit beschamen, die het van Hem verwachten. Amen.

Op uitdrukkelijk verzoek Ds. van Zonneveld werd hij alleen toegesproken door oud. Maasse van de kerkeraad van Driebergen. Hij sprak ervan dat banden wel kunnen rekken, maar niet verbroken kunnen worden. Hij gewaagde ervan dat de prediking voor hem niet zonder vrucht was gebleven. Als arm zondaar was hij verwaardigd geworden een rijke Christus te mogen zien. Dan kan het weleens leven in het hart: O Heere, wanneer komt die dag dat ik bij U mag wezen en zien Uw aanschijn geprezen. Weleens blijdschap dat die dag al naderbij komt. Het is bedroevend dat de Kerk zich vaak zo vermaken kan in de wereld. Oud. Maasse sprak van predikanten die in het verleden het Woord Gods verkondigd hebben in Driebergen en nu al in de eeuwigheid zijn. Het zal wat zijn als al die prediking tegen ons zou moeten getuigen. Dan zou het Sodom en Gomorra verdraaglijker zijn dan ulieden. Hij sprak de wens uit dat er in Scheveningen vele paarden geheet zouden mogen worden aan de Middelaarskroon van Christus. Hij wenste Ds. van Zonneveld veel bediening en overname toe. Wat is het groot wanneer een arme hond een kruimeltje genade mag ontvangen. Indien er honger mag zijn in de bank, dan zal er voedsel zijn op de preekstoel. Ook Mevr. van Zonneveld en de kinderen werden hartelijk dank gezegd. Mevrouw van Zonneveld is haar man tot steun geweest. Ook de gemeente werd aangesproken door Oud. Maasse. Wat hebben wij met het Woord gedaan? De Heere geve gebed aan gemeente en kerkeraad om een eigen Herder en Leraar. De gemeente werd opgewekt ook de 'leesdienst' trouw te bezoeken. De predikant werd toegezongen Psalm 121 : 3 en 4.

Vervolgens sprak Ds. van Zonneveld een dankwoord uit. Er waren banden gevallen om des Woords wil. Het was bemoedigend te

horen spreken vanuit de volheid van het gemoed. Hij wenste de kerkeraad wijsheid en liefde toe. Er waren Aärons en Hurs in de gemeente. Daardoor kreeg ik kracht van Boven om het werk te mogen doen. Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen. Ik hoop dat u spoedig weer een eigen Herder en Leraar zult hebben. Catechisanten, zondagschool en Bijbelkring werden toegesproken. De kosten en de organisten hartelijk dank gezegd. De consulent Ds. Vlietstra, die niet aanwezig kon zijn vanwege de Generale Synode, werd Gods zegen toegewenst. De Heere zegene ook de classis Utrecht. Weldra zal ik in Scheveningen het Woord mogen bedienen. De Heere heeft mijn hart overgebogen. Ik zal geen dienstknecht van mensen zijn. De prediking is altijd een ergernis en een dwaasheid. De Heere brenge ons te zijner tijd bijeen.

Na deze woorden werd het dankgebed uitgesproken. Gezongen werd Psalm 33: 11 waarna voor het laatst als eigen Herder en Leraar de zegen werd uitgesproken.

Na het uitspreken van de zegen werd een afscheidscadeau aan de fam. van Zonneveld overhandigd. Ds. sprak enkele woorden van hartelijke dank.

Ds. A. van Heteren

Werkendam.

Het verslag van de bevestiging en intrede van Ds. P. van Zonneveld te 's-Gravenhage-Scheveningen, zal in het volgende nummer worden opgenomen.

B.

Bevestiging en Intrede Ds. G.R. Procee te Hamilton 1.

Op vrijdag 15 september werd ds. G.R. Procee, gekomen van de Chr. Geref. Kerk te Oppendoorn, bevestigd tot predikant in de Free Reformed Church of North America te Hamilton. Omdat we inmiddels de beide in het engels gehouden diensten op tapes ontvingen willen we graag aan de lezers de inhoud weergeven.

De diensten werden gehouden in het nieuwe en ruime (ca. 600 plaatsen tellende) kerkgebouw te Dundas. De bevestiger was ds. G. Hamstra te Clifton.

Na votum en zegengroet werd gezongen Psalter 220 : 1.6 (Psalm 80) en volgde de Schriftlezing uit Jes. 40 : 1-11.

In het grote gebed werd gedankt voor Gods sparende genade over het leven van de gemeente en de overgekomen predikantsfamilie. Zeven jaar is de gemeente vacant geweest. Christus heeft gesproken: zonder Mij kunt gij niets doen. Dat ieder zou mogen verstaan: de trekkingen van de Vader, de verzoenende liefde van de Zoon en de heiligende genade van de Heilige Geest. Gebeden werd om spoedig thuis te mogen zijn in de nieuwe omgeving en om zegen op de arbeid. Het hele kerkverband met al haar leden werd aan Gods genade opgedragen en gesmeekt werd om uitwisseling van alle ongerechtigheid.

Na de collecte en het zingen van Psalter 239 (Psalm 87) bediende ds. G. Hamstra het Woord uit 1 Tim. 1 : 15. De bevestigingstekst luidt: 'Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, van wie ik de voornaamste ben.'

Het is een bijzondere avond voor Hamilton. Er is bijzonder reden tot dankbaarheid aan de Heere dat men een nieuwe predikant ontvangt. Maar het werk van God komt van boven. Het is ook een bijzondere avond voor de predikant en zijn gezin. God heeft hen gespaard.

De tekst is eerste van de vijf teksten die beginnen met: 'Dit is een getrouw woord'. Waar komt dat vandaan? In zijn tijd had Paulus veel tegenstand, maar het Woord werd ook rijk gezegd. Waar het Woord werd verkondigd kwam er antwoord op de prediking van het evangelie. Vele zondaren werden getrokken met eeuwige liefde. Men bezat nog niet het N.T. Woord. Toch kwam er een antwoord op de prediking. Er kwamen belijdenissen. In de gemeenten blijft ook nu dat nog. Wanneer een predikant met zegen de waarheid heeft verkondigd dan kan men

vele jaren later er nog van spreken. Bepaalde uitspraken blijven voortleven. Als bijv. gevraagd zou worden wat is een christen, dan is het antwoord: iemand die hoge gedachten van Christus heeft en kleine gedachten van zichzelf. Of een ander zou kunnen vragen: wat is groei in Christus? Dan is het antwoord: steeds hogere gedachten van Christus koesteren en steeds kleinere van jezelf.

Zo waren er ook 'woorden' in de christelijke kerk. Eén daarvan was: Christus Jezus is in de wereld gekomen, om de zondaren zalig te maken. Dit was hun antwoord op de prediking. Er waren ook wel andere uitspraken als 'woorden' overgeleverd, maar dit woord ontvangt een apostolische kracht. Het heeft goddelijk gezag. U kunt er van op aan dat dit woord alle aanneming waard is. Dat verkondigen de predikanten: dat Christus Jezus gekomen is om zondaren zalig te maken. Wat een heerlijke Naam! Hij is het Manna voor hongerige zielen. Het is de Naam die gevuld is met genade. Die heerlijkheid is niet uit te drukken. Hij is God en mens om zondaren te kunnen zalig maken. Gezalfd van de Vader tot Profeet, Priester en Koning. Alle macht om zalig te maken is in Hem.

Hij kwam in de wereld. Maar dat was een wereld vol ongerechtigheid.

Er werd in oude tijden in een stad een kermis gehouden. En predikant waarschuwde oud en jong in zijn gemeente om toch niet naar die kermis te gaan, want het zou kunnen dat je er nooit meer van terug zou komen. En zo gebeurde het helaas. Er waren mensen die er heen gingen en er heerlijk genoten, maar de andere dag voelden zij zo'n grote schaamte dat zij niet meer terug durfden te keren. En de vreugde was voorgoed weg.

Maar op een dag gebeurde iets wat men niet verwacht had. Men zag ook de predikant naar de kermis gaan. En de vraag was: wat zoekt onze dominee op de kermis? Hij heeft ons altijd gewaarschuwd. Sommige mensen zeiden: het is een droeve dag. Hij is dezelfde weg gegaan als enkele van onze ouderlingen is gegaan. Anderen mensen zeiden: hij zal met een goede reden zijn gegaan. Hij leefde immers altijd godzalig. En een derde groep in de gemeente zei: wij weten niet wat wij er van moeten denken. Wij willen niet achterdochtig zijn, maar waarom is hij gegaan?

De prediker was niet gegaan om te drinken, maar om de mensen te vertellen dat er een weg ter ontkoming is opdat zij zouden terugkeren. En wie eerst dacht dat de prediker net zo zondig was als hij zelf, hoorde de prediker hem smeken om toch terug te keren.

Daarom is Christus in onze zondige wereld gekomen. Omdat de gehele wereld schuldig staat voor God. Hij kwam niet om de wereld te veroordelen, maar opdat ze gezaligd zou worden. Hij vernederde Zich tot in de dood. Zondaren kwam Hij zaligen, zoals het in het Grieks staat. Niets is heerlijker dan het zaligen van schuldige zondaren. Wij kunnen Zijn heerlijk bewonderen in de natuur en in de voorzienigheid Gods. Maar het grootste is dat Hij kwam om zalig te maken. Dat is nooit uit te wonderen. Want een zondaar is het meest betreutswaardige schepsel. Een zondaar is een vijand van God, van heiligheid, gerechtigheid.

Sommige mensen spreken over het evangelie als een middel om mensen te bewaren van zonden. Maar het evangelie is het geneesmiddel om schuldige zondaren te vergeven. Want er is disharmonie tussen God en mensen. Zonde is opstand tegen de heilige, rechtvaardige, goedertieren God. Allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods. Wanneer dat verstaan wordt, wordt uitgezien naar verlossing. Het evangelie is onvergelijklijk. Dat hebben we nodig. Om te preken en om te verstaan.

Wat een tegenstelling dat Gods genade om Christus wil op zondaren rust. Wat is het een heerlijk dag om Gods genade te ontvangen. Wanneer vijanden met God verzoend worden. Christus heeft alles verricht tot onze zaligheid. Zie Hem van begin Zijns levens tot het einde. Volkomen verlossing heeft Hij verworven voor schuldige zondaren.

Er is niets onbetrouwbaars in het evangelie. Komt allen tot Mij die vermoeid en belast zijn en Ik zal u rust geven. Hij heeft tot het huis van Jakob nooit gezegd, zoek Mij tevergeefs.

Paulus zegt nederig: ik ben de grootste. O, wat haatte Paulus nu de zonde. Maar nu kan hij zeggen: zelfs al denkt u dat u te slecht ben, ook u kunt vluchten tot Christus om gezaligd te worden. Vreselijk als wij onze eigen nood niet zien en het woord niet echt geloven wat de Bijbel over de zonde zegt. Het evangelie geeft alle redenen om ons te verootmoedigen voor God. Het is een wonder om uit louter genade zalig te worden. Het zal in ons leven openbaar moeten komen wat de prediker mag verkondigen. Opdat niemand zo grote zaligheid zou verachten! Er is geen andere Naam onder de hemel gegeven. Het is voor of tegen dat Woord. Er is geen groter heerlijkheid dan het evangelie voor zondaren.

Na de preek wordt gezongen Psalter 183: 2 en 4 (Psalm 68) en het formulier gelezen tot bevestigen van de dienaren des Woords.

Ds. G.R. Procee antwoordt op de vragen van het formulier: Yes, truly with all my heart.

Hierop wenst ds. Hamstra de nieuwe predikant op de woorden van de Heere Jezus: zonder Mij kunt gij niets doen. En hij beoedigt hem met de belofte: niet door kracht noch door geweld maar door Mijn Geest zal het geschieden. Hierop wordt gezongen Psalter 397 : 1-4 (Psalm 145).

Ds. M. van der Sluys.

Jeugdappèl te Nieuwegein-zuid

Op D.V. zaterdag 21 oktober 1989 zal het jaarlijkse Christelijke Gereformeerde Jeugdappèl weer worden gehouden.

De aanvangstijden zijn 's morgens om 10.30 uur en 's middags om 14.00 uur. Rond 16.00 uur wordt de middagbijeenkomst gesloten. Het thema voor deze dag is: "De Meester is daar en HIJ roept jou.....!"

's Morgens zal Ds. J.P. Boiten spreken over het eerste deelthema ".....HIJ roept jou..... tot geloof".

Samen kan worden gekeken naar een diaserie over het "stadsleven" van Rotterdam. De heer J.W. Karels zal vanuit de praktijk van het politieleven hierop een toelichting geven. De collecte zal, na aftrek van de kosten, worden bestemd voor de pas opgerichte Reformatorische Stichting Ontmoeting.

Tijdens de middagbijeenkomst zal een koor enkele liederen ten gehore brengen en staat er ook veel samenzang op het programma. Naast het orgel zullen verschillende andere muziekinstrumenten te beluisteren zijn en wordt er ook solo gezongen.

Het tweede deelthema is: ".....HIJ roept jou..... tot Zijn werk"; wat door Ds. C. Bos zal worden behandeld.

"Het oude vertrouwde Doorn", wat tot op heden plaats van samenkomst was, moest vanwege toenemende belangstelling worden verlaten. De keuze voor dit jaar is gevallen op 't Veerhuis, Nijemondse 4 te Nieuwegein-Zuid. Gelegen in "het hart van Nederland" en in de nabijheid van de door het polderlandschap kronkelende rivier de Lek lijkt het een goed alternatief. Parkeergelegenheid is er voldoende, terwijl ook de aansluitingen met het openbaar vervoer goed zijn te noemen. De commissie "Handreiking", die zorg draagt voor de uitgave van Bijbelstudies ten behoeve van Jeugdverenigingen, en de Reformatorische Stichting Ontmoeting zullen met een stand aanwezig zijn.

De organisatie is dit jaar in handen van een subcommissie van de Landelijke Commissie Jeugdkontakten Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ).

Jong en oud zijn van harte welkom! Kom op 21 oktober!

Het bovenstaande is op verzoek van de Landelijke Commissie - enigszins verkort - overgenomen.

B.

Nogmaals: L.V.-fonds te Barendrecht

In het vorige nummer van ons blad schreven we een en ander over uitgaven van dit fonds. Het ging vooral over een boek met preken van ds. L. Vroegindewij, getiteld: *Zie het Lam Gods*. We wisten de prijs van het boek niet en veronderstelden dat deze f 25,- of wat hoger zou zijn.

De heer H.M. van Beek te Barendrecht deelde me telefonisch mede, dat de prijs slechts f 19,75 is. Dat is dus belangrijk lager

dan ik veronderstelde. Er zijn al bijna 3000 exemplaren van het boek verkocht. Binnenkort zal er een vierde druk verschijnen. Dit boek vindt dus zijn weg wel en dat kunnen we een verblijdend feit noemen. Op verzoek van de heer Van Beek deel ik hier zijn telefoonnummer mede. Er zijn altijd mensen die graag per telefoon bellen. Hier volgt het telefoonnummer: 01806-20598. B.

Voor de Jeugd

Nehemia 84.

"En des anderen daags verzamelden zich de hoofden der vaderen des gansen volks, de priesters en de leviëten, tot Ezra, de schriftgeleerde, en dat om verstand te bekomen in de woorden der wet."

Nehemia 8 : 14.

Daar is op de eerste dag van de zevende maand, daar op dat plein bij de Waterpoort, heel wat gezegd, gehoord en gedaan. Zeggen, horen en doen, zijn drie woorden, die in het verlengde liggen van elkaar. Want het volk was onderwezen in de wetten van Mozes. Ezra was daarbij geholpen. We hebben het allemaal behandeld. Hetgeen gezegd was, dat was ook aangehoord door de grote menigte, bestaande uit mannen, vrouwen en kinderen. Toen men uitgesproken was, alles heeft zijn bestemde tijd, heeft het ook zijn gevolgen gehad. Want het volk geloofde wat er was gezegd en wat zij hadden gehoord uit het Woord van God. En dat kon men niet naast zich neerleggen. Want in het licht van de wet, ging men zijn schuld zien. Door de wet is de kennis der zonde. Dat is nog zo. Vergeet dat niet. Waar geen wet is, daar is ook geen overtreding. Doch door de wet wordt elk mens - daar elk mens een zondaar is - voor God schuldig gesteld. Het had bij de menigte droefheid tot gevolg. Het waren "treurigen" in de goede zin van het Woord. En daaromtrent staat geschreven: "Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden. En dat is daar ook gebeurd. Het wenende volk werd op de weldaden des HEEREN gewezen. En daaruit mochten zij aflezen, dat de HEERE niet had gehandeld met hen naar hunne zonden. Hoe zwaar, hoe lang zij ook Zijn wetten hadden geschonden. Hij strafte hen wel, maar naar hunne zonden niet. Omdat er Eén zou komen, Die nu ook gekomen is, Die naar de zonden van al Zijn volk gestraft zou worden, hoewel Hij zelf nooit iets des doods waardigs had gedaan. Zij waren dus door de Heere begenadigd, om Christus wil. En dat is een grote zaak. Echt een zaak om blijde te zijn. Dat zijn zij ook geweest. "Toen ging al het volk heen om te eten en te drinken en om delen te zenden en om grote blijdschap te maken; want zij hadden verstaan de woorden, die men hun had bekend gemaakt." vs. 13.

Daar is ons al zo veel gezegd, iedere keer weer. In huis, op school, op de catechisatie, in de kerk enz. Dat is ook allemaal door ons gehoord. De vraag blijft daarom: Is het ook door ons geloofd? En is dat ook in de werken te zien. Namelijk, dat we wel in de wereld zijn, doch niet van de wereld? Dan kan elke eerste dag van de week een feestdag zijn. Want dan wordt de blijde boodschap voor arme zondaren, verloren mensen verkondigd. Dat is toch echt wel oorzaak om blijde te zijn. Stel je voor: De dood te hebben verdiend en dan te horen dat je het eeuwige leven krijgen kunt. Wie zou niet blijde zijn?

Je kunt ook vragen: Is er nog wel eens één blij. Echt blij! Omdat God goed is voor (zo als eens een oude christen het uitdrukte) "albedervers". Als van dat verloren bestaan niets wordt verstaan, dan is er ook geen blijdschap als gevolg van de blijde boodschap. Het één is altijd met het andere verbonden.

De boom wordt nog steeds aan zijn vrucht gekend. Een ieder onderzoekt steeds maar weer zichzelf. Ja, steeds weer! Je komt er nooit mee klaar. Heb je het ooit wel eens echt gedaan? De meesten zijn doorgaans nogal aardig tevreden over zichzelf. Dit is het gevolg van gebrek aan ontdekkend licht. Daarom is de bede zo nodig: Doorgrond en

ken mijn hart o HEERE..... Als dat gebeurt dan is het gevolg: rechte zelfkennis. Je kunt dan geen hoog zeil meer voeren. Men komt dan in de schuld voor God. En wie zijn schuld belijdt aan God, hoe groot, hoeveel, hoe zwaar ook, die krijgt vergeving van God. Ik zou het zo sterk niet durven zeggen, als God het Zelf niet gezegd had. Doch omdat Hij het Zelf gezegd heeft: "Wie zijn zonden belijdt en laat, die zal vergiffenis ontvangen", daarom geeft ik het maar door.

Toen die dag ten einde was, is het volk naar huis gegaan. Een ieder weer met zijn eigen gedachten. Want vergeet het niet: Het waren mensen van gelijke beweging gelijk alle anderen, gelijk ook wij. Na elke kerkdienst gaan we weer naar huis. Een ieder met zijn eigen gedachten. Je kunt dan ook met elkander van gedachten wisselen. Dat zal daar, te Jeruzalem ook gebeurd zijn. Zij zullen tot elkander gezegd hebben: Wat waren we toch ver weg. Wat leefden we toch ver bij de HEERE en Zijn Woord vandaan. Hoe dwaas waren we om altijd maar weer onze eigen wegen te gaan, zonder te vragen: HEERE, ai, maak mij Uwe wegen door Uw Woord en Geest bekend..... Om daarna tot elkander te zeggen: Wat is de HEERE toch goed voor ons geweest. En wat waren wij daar blind voor. Hij was goed, toen Hij ons kastijdde. Want Hij deed dat uit liefde. En Zijn goedheid is hemelhoog. Want nu heeft Hij ons, na lijden, weer stof gegeven tot juichen en verblijden. Jullie begrijpen, ik laat zo maar even mijn gedachten gaan. Dat mag toch wel, hé? En dan kan ik het natuurlijk niet nalaten om te vragen, hoe wij naar huis gaan, als de kerkdienst weer is afgelopen? Waar zitten we dan vol mee? Waar houden onze gedachten zich mee bezig? En als we met elkander spreken, is het dan Godverheerlijkende taal? Want zo zou het moeten zijn. Hoe het is, zal een ieder wel voor zichzelf weten. Ik ben er niet zo zeker van, als er cijfers uitgedeeld zouden moeten worden, dat ieder een "voldoende" zou halen. Ik hoop niet, als ik deze dingen schrijf, dat iemand boos zal worden. Ik hoop wel, dat een ieder, die zich aangesproken voelt, bekeerd zal worden. Dan is het niet voor niets geschreven.

Na de eerste dag van de nieuwe maand, volgt een tweede. Misschien krijgen jullie wel een glimlach op het gezicht, met de gedachte erbij: Dat is nogal logisch. Dat behoeft echt niet apart vermeld te worden. Vergeet niet, dat elke dag er één is. En dat Mozes, wiens wetten werden gelezen, zegt dat we onze dagen moeten leren tellen. Hij maakt er zelf(s) een gebed van: "Leer ons alzo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen". Mozes, de man die onderwezen was in alle wijsheid der Egyptenaren, kon nog niet eens "zijn dagen" tellen. Dat moest hij nog leren. En dan wel van God. Nu, wie het van God mag leren, komt er achter, dat elke dag er één is. Dat elke dag beleefd wordt en dat er van elke dag verantwoording afgelegd moet worden, namelijk: hoe deze besteed is. Is hij in de dienst van God besteed, of in de dienst van de zonde? Voor wie God en zonde werkelijkheden zijn geworden, gaat niet zo maar aan zijn dagen voorbij. Als ik dit zo neerschrijf, hoe kan de beschuldiging dan op je afkomen, dat we mensen zijn, die God vergeten, dagen zonder getal. Het wordt dan een wonder, dat een Godvergetend volk, door God niet vergeten wordt. Is dat voor jullie ook wel eens een wonder geworden? Of heb je mogelijk daar nog nooit aan gedacht? Dan is ook dit geschreven, opdat je er eens aan zoudt gaan denken.

"En des anderen daags verzamelden zich de hoofden der vaderen des gansen volks, de priesters en de leviëten tot Ezra de schriftgeleerde, en dat om verstand te bekomen in de woorden der wet." Des anderen daags, dat is dan de 2e dag van de nieuwe maand. De hoofden der vaderen, de priesters en de leviëten, waren ook naar huis gegaan. Zij gevoelden hun verantwoordelijkheid ten opzichte van het ganse volk. Wat waren zij in het verleden te kort geschoten. Wat wisten zij eigenlijk nog maar weinig van "de woorden der wet". En wat hadden zij het volk dom gehouden. Zij gingen hun nalatigheden als zonde zien. Zonden van nalatigheid! Ja, die zijn er ook. Meestal wordt daar niet zo

zwaar een getild. Als we van het een of ander beschuldigd worden - een verkeerde daad - dan ligt het voor in onze mond om te zeggen: "Ik deed niets". Dat kan in bepaalde gevallen een verontschuldiging zijn. Doch het kan in bepaalde gevallen ook een beschuldiging zijn, namelijk voor God. Want God heeft ons niet geschapen om niets te doen, maar om te leven tot Zijn eer. En wanneer we dan "niets" doen, dan zijn we in feite waardeloze schepselen, mensen die vegeteren, zonder dat God iets krijgt, voor al hetgeen Hij dagelijks geeft.

Zonden van nalatigheid, denk er niet gering over. Want bij God worden ze in rekening gebracht.

Wanneer de zonden van nalatigheid ons voor de aandacht komen, dan gebeurt dat niet, om maar op de ingeslagen weg voort te gaan. Zo zijn er wel velen. Want dan zegt men heel goedkoop: Je kunt er toch niets aan doen. Een mens is nu eenmaal onmachtig. Onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. En een ander weet het nog sterker te vertellen en zegt: Je bent dood, wat wij je! En tegelijk reikt men zichzelf dan maar een vrijbrief uit, om op de ingeslagen weg voort te gaan. Een ieder, die zo denkt, moge bedenken dat hij/zij zich, met een mond vol waarheden, op de "brede weg" bevindt. En die brede weg loopt uit op het eeuwig verderf. Als men daar aankomt, houden alle verontschuldigungen op. En dan schiet er alleen deze beschuldiging over: "Gij hebt niet gewild.....". Vreselijk.

De hoofden der vaderen dachten er blijkbaar anders over. Doch daar gaan we de volgende keer over denken. Ik ga jullie nu weer groeten. Wie het geschrevene aandachtig leest, kan niet zeggen dat hij geen werk mee heeft gekregen. Veel sterkte! Jullie aller vriend,

Ds. H.C. v.d. Ent.

Boekbespreking

Gods Vaderlijke zorg voor onze kinderen
door A.A. Korevaar.

Uitgeverij De Groot Goudriaan, postbus
130, 8260 AC Kampen.

Dit boek bevat een verzameling artikelen met betrekking tot de christelijke opvoeding. De schrijver zegt in een *Woord vooraf* het volgende:

"De verzorging en de opvoeding van kinderen is in de eerste plaats een taak van de ouders. Zij hebben hun kinderen van God ontvangen als een zegen én met verantwoordelijkheid. Ouders hebben behalve hun eigen opvoedkundige taak ook verantwoordelijkheid voor de wijze waarop de school haar taak uitvoert. In dit boek gaat het over verschillende landelijke onderwijsontwikkelingen, met name over de bedreiging van de vrijheid van de inrichting van het onderwijs. Er worden ook diverse aspecten met betrekking tot de christelijke opvoeding in het gezin aan de orde gesteld.

We mogen onze kinderen opvoeden in het gezin, wel genoemd 'de grondleggende levenskring'. Het gezin was er, voordat er van andere samenlevingsvormen sprake was. Een 'gezond' gezinsleven is van grote betekenis voor volk, kerk, staat en maatschappij. Onze gezinnen ontkomen niet aan de invloeden van de crises in deze samenleving. Hierdoor komen we voor vele vragen te staan. Het is onze opdracht om deze vragen te beantwoorden, toegerust vanuit het Woord van onze God. Vanuit dat Woord leren we omgaan met onze ouders, onze kinderen, onze naasten, óók met onze gehandicapte naasten.

Twintig artikelen — geschreven in de periode van april 1986 tot januari 1988 — heb ik op verzoek van verschillende lezers van 'de Waarheidsvriend' bewerkt om in boekvorm te worden uitgegeven. Het is m'n grote wens, dat de lezers van dit boek *Gods Vaderlijke zorg voor onze kinderen!* gesterkt mogen worden bij de christelijke opvoeding van kinderen, zowel in het gezin als de christelijke school".

Korevaar is directeur van een basisschool te Barneveld. Hij schreef een zeer lezenswaardig boek. Hij heeft begrip, zo lezen we op de achterzijde van de omslag, voor de vaak grote problemen waarmee ouders te maken

krijgen. Hij reikt mogelijke oplossingen aan en geeft een principiële doordenking vanuit de Schrift.

We zouden daaraan willen toevoegen, dat het goed was geweest wanneer de schrijver wat dieper was ingegaan op wat we ook uitspreken in ons doopsformulier ten aanzien van de ellende-staat van de mens en de noodzaak van de vernieuwing door de Heilige Geest. Juist omdat we in een tijd leven waarin veelal naar voren wordt gebracht wat de mens moet doen en dan niet tot zijn recht komt wat we belijden, dat de mens onbekwaam is tot enig goed en geneigd tot alle kwaad tenzij hij door de Geest Gods wordt wedergeboren.

Met de schrijver spreken we de wens uit dat dit boek velen ten zegen moge zijn. Het telt 95 bladzijden en kost f 15,75.

B.

KIND IN NOOD!

Help kinderen door financiële adoptie

40,- per maand

Zij zijn dan gegarandeerd van • Voedsel en kleding in de huidige noodsituatie • Onderwijs om straks op eigen benen te kunnen staan • Ontvangst van de bijbelse boodschap die tot eeuwige zegen kan zijn. Informatie wordt op aanvraag toegezonden.

**WOORD
& DAAD**

Stichting Reformatorische
Hulpactie Woord en Daad
Postbus 560
4200 AN Gorinchem

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, naar het dorpje Kesteren gelegen in de mooie Betuwe bekend om zijn landelijke omgeving ± 3 km van Rhenen.

PENSION

"DE PEEL"

waar het gewoon goed is.

Fam. Knuivers, Boven-
eindsestraat 14,
4041 EJ Kesteren.
Tel. 08886 - 1687.

BIJBELS voor CHINA

China smacht naar geestelijk voedsel

vertelde ds. Zhang Chao, een uit China gevluchte predikant, tijdens zijn spreekbeurten in Nederland, die hij op uitnodiging van de Stichting Bonisa-zending hield. De Bonisa-zending werkt samen met dr. Cameron Tallach van de „Vredes-kliniek” en een organisatie van Christen Chinezen in Hong Kong voor de Bijbelverspreiding naar China.

Christenen in China hebben geen vrijheid. Zij moeten rekening houden met:

De 10 verboden van
het kerkelijk bureau
van de Volksrepubliek
in

CHINA

1. Het is verboden samenkomsten van christenen te organiseren zonder goedkeuring van het Chinese Gouvernement.
2. Het is verboden te dopen zonder goedkeuring van aangestelde gouvernements predikers.
3. Het is verboden contact te hebben met buitenlandse godsdienstige organisaties, of het kopen van boeken uit het buitenland. Overtreders zullen vervolgd en gestraft worden.
4. Het is verboden Bijbels of andere godsdienstige boeken te drukken of te kopiëren zonder toestemming van het kerkelijk bureau.
5. Het is verboden van het ene dorp naar het andere te reizen om de godsdienst te verspreiden.
6. Houdt de godsdienst alléén voor u zelf.
7. Bid niet elke dag, alléén op de zondag.

8. Het is verboden met personen onder de 18 jaar over godsdienstige zaken te spreken.
9. Zing geen geestelijke liederen in bijzijn van jonge mensen onder de 18 jaar.
10. Het is verboden geld in te zamelen voor de bevordering van de godsdienst. Godsdienstige activiteiten, „huis-gemeenten” inbegrepen, zonder toestemming van de staat, zijn verboden.

Deze 10 verboden tonen aan hoe moeilijk het leven van de christenen in China is.

En toch... China smacht naar Gods Woord

Wilt u, christenen uit Nederland, de verdrukke christenen in China helpen Gods Woord zelf te mogen bezitten, en te kunnen verspreiden?

Uw gift voor Bijbels voor China kunt u storten op

postgiro 31 555 32
Stichting „BONISA-zending”

Schoolstraat 17, 2161 HB Lisse of op rek.nr. 3365.54.613 van Rabo-bank te Lisse
t.n.v. St. Bonisa-zending, giro nr. van de Rabo-bank 163525.

Wilt u meer weten over dit zendingswerk, u kunt dit aanvragen bij dhr. T. Schultink,
Emmeloord, tel. 05270-15063, Donaustraat 5, 8303 WL Emmeloord,
en bij secretariaat Lisse, tel. 02521-13291, Schoolstraat 17, 2161 HB Lisse.

Banden met 8
(of meer)
kerkdiensten
(sn. 4,75) van
nagenoeg alle
pred. der Ger.
Gem. en Oud.
Ger. Gem. en
vele Chr. Ger.
en Herv. (Ger.)
kunt u kopen à
f 20,- per band,
maar ook
huren.
Cassettes à f 7,-
van door u zelf
op te geven
pred. Inl. tel.
01134-2455.

PLAATS UW
FAMILIEBERICHTEN
IN
BEWAAR HET PAND

Westkapelle
TE HUUR

vacantiehuis en luxe sta-
caravans op zeer mooi
en rustig plekje op boer-
derij dichtbij het strand,
tel. 01187-1441.

STEUN GLIAGG DE POORT

voor gespecialiseerde psychosociale hulp
aan jeugdigen en volwassenen.

De sterke toename van het aantal hulpvragen (jaarlijks gemiddeld bijna 70%)
veroorzaakt onverantwoord lange wachtlijsten. Er dreigt zelfs een
patiëntenstop. En dat terwijl de hulp zo dringend noodzakelijk is!

Wat is verantwoorde hulpverlening U waard?

Maak uw gift over op giro 3971975

t.n.v. GLIAGG DE POORT - SCHIEDAM - TEL. 010-4261081

BROCHURES over BIJBELVERTALING

De
GBS heeft enkele
brochures uitgegeven, waar-
in wordt aangetoond op welke
manier kernwaarden uit de Schrift
in nieuwe(re) vertalingen worden aange-
tast en van haar kracht worden beroofd.
**Statenvertaling contra nieuwe
vertaling, A. Bergsma, 48 pag. f 3,95**
Groot nieuws, een ramp voor de kerk,
A. Bergsma, 60 pag. f 4,75
De Heilige Schrift en haar gezag,
drs. W. van den Hoorn, 64 pag. f 6,95
**God geopenbaard in het
vlees, rev. T. H. Brown,**
28 pag. f 3,50
Bestellingen in enveloppe
zonder postzegel
sturen aan:

GBS

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING
ANTWOORDNUMMER 18. 3300 WB DORDRECHT